

**INFORMACJE O CHARAKTERZE
ILOŚCIOWYM I JAKOŚCIOWYM
DOTYCZĄCE ADEKWATNOŚCI
KAPITAŁOWEJ BANKU
SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM
GÓRSKICH KARPATIA**

31 grudnia

2020

Spis treści

I. INFORMACJE OGÓLNE	3
II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435 Rozporządzenia	4
Ryzyko kredytowe	8
Ryzyko płynności i finansowania	12
Ryzyko stopy procentowej	12
Ryzyko walutowe.....	13
Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności:	14
Ryzyko biznesowe:	15
Ryzyko kapitałowe:.....	16
III. ZAKRES STOSOWANIA - Art. 436 Rozporządzenia CRR	20
IV. FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia	20
V. WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia	22
VI. EKSPozyCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA – Art. 439 Rozporządzenia.....	24
VII. BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia.....	24
VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441 Rozporządzenia	24
IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia.....	24
X. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia.....	33
XI. KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia	33
XII. EKSPozyCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia.....	33
XIII. EKSPozyCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia.....	33
XIV. PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 447 Rozporządzenia	34
XV. EKSPozyCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia	35
XVI. EKSPozyCJA NA POZYCJE SEKURYTYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia.....	37
XVII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia.....	37
XVIII. DŹWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia.....	39
XIX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 452 Rozporządzenia CRR	41
XX. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 453 Rozporządzenia CRR	41
XXI. STOSOWANIE METODY ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO.....	42
XXII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO.....	42
XXIV. UJAWNIEŃ W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – WG. REKOMENDACJI P.....	42
XXV. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM GÓRSKICH KARPATIA	51

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Bank Spółdzielczy Ziem Górskich Karpatia (Bank) przekazuje informacje o charakterze jakościowym i ilościowym zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych zwanego dalej Rozporządzeniem CRR, innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji oraz Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia.
2. Informacje nie zawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte następujących dokumentach:
 1. Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.,
 2. Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia w okresie od 01.01.2020r. do 31.12.2020r.które są dostępne w Krajowym Rejestrze Sądowym.
3. Bank wykluczył następujące informacje wynikające z Rozporządzenia, które podlegają ujawnieniom:
 - Zakres stosowania (art. 436 Rozporządzenia) - Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych – nie dotyczy.
 - Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (art. 439 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego (art. 441 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Korzystanie z ECAI (art. 444 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (art. 449 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (art. 452 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Stosowanie metod zaawansowanych pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (art. 454 Rozporządzenia)- nie dotyczy.
 - Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (art. 455 Rozporządzenia)- nie dotyczy
4. Bank prezentuje w niniejszym dokumencie i ogłasza w sposób dostępny jakościowe i ilościowe informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, ryzyka banku, funduszy własnych, polityki w zakresie wynagrodzeń. Bank prezentuje wszystkie poniższe informacje na podstawie danych w ujęciu indywidualnym wg stanu na dzień 31-12-2020r.
5. Bank Spółdzielczy Ziem Górskich Karpatia z siedzibą 34-530 Bukowina Tatrzańska, ul. Kościuszki 56, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy, pod numerem 0000172913. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000499643. Bank, w ramach posiadanych uprawnień i zezwoleń, prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Bank funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku BPS. Bank jest również uczestnikiem

Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (IPS). Celem systemu jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika. Przedmiotem działalności Systemu Ochrony Zrzeszenia jest także realizowanie audytu wewnętrznego wobec członków oraz monitorowanie, szacowanie i kontrola ryzyka działalności członków Spółdzielni.

7. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.
8. Z dniem 01.10.2020r. nastąpiło prawne (wpis do KRS) połączenie banków: Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia (poprzednio Tatrzański Bank Spółdzielczy) , Banku Spółdzielczego Muszyna-Krynica Zdrój oraz Etno Banku Spółdzielczego.
9. Na dzień 31.12.2020 r. Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
 - 1) Centrala BSZG Karpatia w Bukowinie Tatrzańskiej,
 - 2) I Oddział w Białce Tatrzańskiej,
 - 3) II Oddział w Muszynie,
 - 4) III Oddział w Radziechowach-Wieprzu,
 - 5) IV Oddział Operacyjny w Krynicy-Zdrój,
 - 6) Filia w Nowym Targu,
 - 7) Filia w Bielsku Białej,
 - 8) Filia w Miłówce,
 - 9) Punkt Kasowy w Krempachach,
 - 10) Punkt Kasowy w Murzasichlu,
 - 11) Punkt Kasowy w Zębie,
 - 12) Punkt Kasowy w Krynicy-Zdroju,
 - 13) Punkt Kasowy w Tyliczu,
 - 14) Punkt Kasowy w Rajczy,
 - 15) Punkt Kasowy w Żywcu,
 - 16) Punkt kasowy w Szczyrku.
10. Stopa zwrotu obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej na dzień 31-12-2020r. wynosiła **0,24%**.

II. CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W BANKU – Art. 435

Rozporządzenia

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy Ziem Górskich Karpatia z siedzibą w Bukowinie Tatrzańskiej, zwany dalej Bankiem związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w BSZG Karpatia, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą, która podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Strategia zarządzania poszczególnymi

rodzajami ryzyka zawiera cele strategiczne dotyczące zarządzania poszczególnymi ryzykami, poziom apetytu na ryzyko w ramach strategicznych limitów tolerancji na ryzyka istotne. Na podstawie jej opracowywane są polityki oraz poszczególne Instrukcje w zakresie ryzyk istotnych.

Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół ryzyka kredytowego, monitoringu i weryfikacji, sporządzają miesięczne / kwartalnie / półrocznie / rocznie raporty dla Zarządu w zakresie zarządzania ryzykami na zasadach określonych w Zasadach sporządzania informacji zarządczej w Banku. Raporty sporządzane przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego są dodatkowo opiniowane przez Komitet zarządzania ryzykami.

Zarząd Banku przedkłada Radzie Nadzorczej sprawozdania na temat poziomu ryzyka, prawdopodobieństwa jego wystąpienia, oraz skutków i metod zarządzania ryzykiem.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w BSZG Karpatia jest **ryzyko kredytowe** w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- ***ryzyko płynności i finansowania,***
- ***ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,***
- ***ryzyko walutowe,***
- ***ryzyko operacyjne,***
- ***ryzyko braku zgodności,***
- ***ryzyko biznesowe***
- ***ryzyko kapitałowe.***

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Bank i jego Organy stosują zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, ujęte w Polityce ładu korporacyjnego, opublikowanej na stronie internetowej Banku www.karpatiabs.pl.

Niezależne zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka,
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
4. Ograniczaniu /eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii.

Zarządzanie ryzykiem zorganizowane jest w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów. W Banku funkcjonują procedury regulujące zasady zarządzania ryzykiem konfliktu interesów.

W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

1. Organem zarządzającym Bankiem jest Zarząd Banku. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza Banku, działając zgodnie ze Statutem Banku, biorąc pod uwagę wyniki oceny uprzedniej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Dodatkowo, powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Członków Rady Nadzorczej powołuje zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację.
3. Zasady powoływania organów Banku określa Statut Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia.
4. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku są objęci oceną wstępną i bieżącą w zakresie wiedzy, umiejętności, doświadczenia i reputacji, odpowiednich do pełnionych funkcji i powierzonych im obowiązków, a także rękojmi należytego wykonania tych obowiązków dokonywaną odpowiednio przez Zebranie Przedstawicieli w zakresie oceny Rady Nadzorczej Banku oraz Radę Nadzorczą w zakresie członków Zarządu Banku. Ocena ma charakter uprzedni - przed powołaniem oraz następczy - w trakcie pełnionych funkcji. Ocena uwzględnia charakter, skalę i stopień złożoności działalności Banku, jak również obowiązki związane z danym stanowiskiem.
5. Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku zgodnie z dokonaną za 2020 rok oceną spełniają wymagania art. 22aa ustawy Prawo bankowe.
6. Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu.
7. Bank z uwagi na skalę działalności nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej Komitetu ds. ryzyka.
8. W 2020 r. zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym w Banku funkcjonował Komitet Audytu (powołany spośród członków Rady Nadzorczej).
9. Wiceprezes Zarządu pełni funkcję członka Zarządu (lokalne stowarzyszenie poza Bankiem), pozostali Członkowie Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich poza Bankiem.
10. Jeden Członek Rady Nadzorczej Banku zajmuje 2 stanowiska dyrektorskie poza bankiem, trzech Członków Rady Nadzorczej zajmuje po 1 stanowisku dyrektorskim

poza Bankiem.

11. Pełnienie dodatkowych funkcji nie zagraża należytemu wykonywaniu przez Członka Zarządu i Rady powierzonych im obowiązków.
12. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie pełnią funkcji Członka Zarządu lub funkcji Członka Rady Nadzorczej w podmiotach objętych tym samym instytucjonalnym systemem ochrony ani w podmiotach, w których Bank posiada znaczny pakiet akcji.
13. Podstawowe zadania organów Banku w zakresie zarządzania ryzykiem zostały określone w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich Karpatia. Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:
 1. **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
 2. **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.
 3. **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.
 4. **Komitet Kredytowy** - uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego”.
 5. **Komitet zarządzania ryzykami** – opiniuje projekty strategii zarządzania ryzykami w Banku oraz działań umożliwiających realizację celów strategicznych, ze szczególnym uwzględnieniem istotnych rodzajów ryzyka, opiniuje propozycje wysokości limitów wewnętrznych ograniczających występowanie ryzyk w działalności bankowej, rekomenduje organom Banku opinie w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka, Opiniuje informację zarządczą w zakresie kompetencji Komitetu, przygotowawaną na potrzeby Zarządu i Rady Nadzorczej. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin Komitetu zarządzania ryzykami zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Banku.

6. **Komórka monitorująca ryzyko**- Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Komórki to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka w tym przeprowadzenie testu warunków skrajnych w oparciu o szczegółowe metodyki określone w procedurach zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
- Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji** - odpowiada za m.in. weryfikację transakcji kredytowych i ocenę adekwatności zabezpieczeń, okresowy monitoring ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń, propozycję klasyfikacji ekspozycji kredytowych.
7. **Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności** – w szczególności monitoruje przestrzeganie mechanizmów kontrolnych, zwłaszcza w zakresie dokonywania testowania pionowego pierwszej linii, a także prowadzenia i aktualizowania matrycy funkcji kontroli, opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.
8. **Audyt wewnętrzny** - ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Funkcję audytu wewnętrznego w Banku pełni właściwa komórka Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
9. **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- 3) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 4) działania organizacyjno-proceduralne.

Ryzyko kredytowe Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji,
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależne jest od sumy pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest ta wzajemna zależność (koncentracja) tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe. Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego. Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:

1. badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
2. wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
3. prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
4. bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
5. dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
6. prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
7. kontroli działalności kredytowej,
8. rozdzieleniu funkcji oceny zdolności kredytowej od działalności sprzedażowej.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się

na metodykę oceny ryzyka kredytowego przed udzieleniem kredytu oraz w trakcie trwania umowy kredytowej.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje, procedury oraz inne regulacje kredytowe zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji detalicznych zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank stosuje ujednolicone zasady oceny zdolności kredytowej, dostosowane do ich charakterystyki ryzyka, określone w „Regulaminie udzielania kredytów dla osób fizycznych” oraz zarządzanie portfelowe.

W stosunku do ekspozycji kredytowych zaliczanych do kategorii ekspozycji wobec przedsiębiorców obok przyjętych metod oceny zdolności kredytowej, można stosować indywidualne zasady zarządzania.

Zabezpieczenia transakcji kredytowych dokonywane są w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, z zastosowaniem „Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych”. Bank udziela kredyty konsumenckie i zawiera z kredytobiorcami umowy o kredyty konsumenckie z zachowaniem zasad określonych w Ustawie o kredycie konsumenckim. W przypadku udzielania kredytów klientom detalicznym (w rozumieniu rekomendacji T i S) Bank ustala wymagany poziom wskaźnika Dtl opisany w metodykach oceny zdolności kredytowej. W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku. Narzędziem monitoringu są arkusze analityczne.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z procedurą tworzenia rezerw obowiązującą w Banku.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

1. dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
2. stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów,
3. analizie ryzyka ekspozycji detalicznych oraz zabezpieczonych hipotecznie,
4. badaniu ekspozycji zagrożonych,
5. przedsięwzięciach organizacyjno- kadrowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach miesięcznych, kwartalnych i rocznych na podstawie analiz sporządzonych przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego. Dane analityczne stanowiące źródło analizy ryzyka portfela kredytowego pozyskiwane są z systemów informatycznych oraz pisemnych informacji przekazywanych przez pracowników kredytowych. Każdorazowo po dokonaniu importu danych z systemu operacyjnego przeprowadzana jest kontrola ich zgodności ze sprawozdawczością Banku za ostatni kwartał oraz kontrola spójności z poprzednimi okresami sprawozdawczymi.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- miesięcznie
 - 1) analizę wartościową portfela,
 - 2) analizę jakościową portfela
- kwartalnie
 - 1) analizę kształtowania się wysokości portfela kredytowego,
 - 2) strukturę portfela,
 - 3) ocenę jakości portfela kredytowego,
 - 4) analizę przestrzegania limitów koncentracji w działalności kredytowej,
 - 5) adekwatność kapitałową w zakresie ryzyka kredytowego,
 - 6) analizę klasyfikacji zaangażowań przekraczających 10% funduszy własnych,
 - 7) analizę poziomu i dynamiki kredytów udzielonych członkom Zarządu Banku i organów statutowych oraz osobom na kierowniczych stanowiskach,
 - 8) testy warunków skrajnych,
 - 9) analizę detalicznych ekspozycji kredytowych,
 - 10) analizę ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie
- rocznie
 - 1) wymienione powyżej analizy sporządzane na koniec kwartału,
 - 2) analizę wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na spłacalność kredytów oraz analizę wpływu wzrostu rynkowych stóp procentowych na jakość portfela kredytowego
 - 3) profil ryzyka kredytowego w odniesieniu do zabezpieczeń hipotecznych.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka koncentracji Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza Zarząd Banku na podstawie propozycji Wydziału ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego. Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez pracownika kredytowego prowadzącego dokumentację danego klienta.

Każdy przypadek przekroczenia limitów jednostkowych (wobec jednego klienta lub grupy powiązanej organizacyjnie lub kapitałowo) jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredytu, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, kontrolować i monitorować profil ryzyka kredytowego, występującego w działalności Banku. Gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane, Zarząd Banku stosuje następujące rozwiązania:

1. Ograniczanie kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe

- lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu zbadanego ryzyka.
2. Ograniczanie skali całej akcji kredytowej Banku.
 3. Zwiększenie poziomu zabezpieczeń.
 4. Restrukturyzowanie zadłużenia.
 5. Doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych.
 6. Sprzedaż wierzytelności.
 7. Podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Oznacza to zarządzanie płynnością złotową i walutową, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Ryzyko stopy procentowej

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,

- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,
3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,
4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Ryzyko walutowe

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Bank przykładą szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe

prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.

5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut) .
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakładał nieznaczącą skalę działalności walutowej.

Ryzyko operacyjne i ryzyko braku zgodności:

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

1. Określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
2. Prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
3. Opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczenia i transferu ryzyka operacyjnego,
4. Zarządzanie kadrami,

5. Określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
6. Zdefiniowanie tolerancji/ apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym określenie wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określenie działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
7. Przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego,
8. Weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:

1. Zrównoważony rozwój zasobów materialnych i niematerialnych w celu podniesienia zdolności świadczenia usług
2. Modernizacja i rozwój zasobów informatycznych w celu zmniejszenia ryzyka operacyjnego

Ryzyko biznesowe:

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem biznesowym obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach.

8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z Systemem Informacji Zarządczej.

Ryzyko kapitałowe:

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, Tier podstawowy I i TIER II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

Poziom funduszy własnych:

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.
2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
 - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału

(bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

- 2) oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.

Organizacja zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Komitet Audytu,
3. Komitet Kredytowy,
4. Zarząd,
5. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
6. Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji,
7. Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego,
8. Komitet zarządzania ryzykami – powołany przez Radę Nadzorczą organ opiniodawczo-doradczy,
9. Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
10. Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.,
11. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji. System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

System informacji zarządczej

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej, zwany dalej SIZ, opiera się na

następujących założeniach:

- 1) Informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy Banku,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu min. o badania biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.
- 7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach funkcji kontroli.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,
 - b) realizację strategii działania,
 - c) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - d) strukturę przychodów i kosztów,
 - e) wyniki osiągnięte na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - f) wykonanie wskaźników ekonomicznych, określających akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizacji zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej Banku.

W realizacji informacji zarządczej uczestniczą następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Główny Księgowy,
- 4) Komitet zarządzania ryzykami,

- 5) Zespół zarządzania ryzykiem kredytowym, monitoringu i weryfikacji,
- 6) Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego,
- 7) Zespół ds. sprawozdawczości,
- 8) Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
- 9) IOD,
- 10) ASI.

Bieżącą analizę poziomu ryzyka bankowego dokonuje Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego. Zarząd, uwzględniając dane uzyskiwane od komórek organizacyjnych składa Radzie Nadzorczej sprawozdanie w zakresie poziomu każdego rodzaju ryzyka występującego w Banku oraz adekwatności kapitałowej w cyklach:

- 1) na każdym planowanym posiedzeniu Rady Nadzorczej - skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku,
- 2) co najmniej raz na pół roku – syntetyczną informację na temat realizacji strategii i polityk w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową.

System kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym Ziem Górskich Karpatia, zwanym dalej Bankiem, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 3) rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech

niezależnych poziomach:

- 1) Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku,
- 2) Poziom II to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjne w strukturach Banku niezależne od zarządzania ryzykiem na Poziomie I, w tym Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony BPS.

III. ZAKRES STOSOWANIA - Art. 436 Rozporządzenia CRR

Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. FUNDUSZE WŁASNE – Art. 437 Rozporządzenia

Fundusze własne (uзнany kapitał) – wyliczany na podstawie Rozporządzenia UE oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1). Kapitał podstawowy Tier I (CET 1) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- a) funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) azio emisyjnego związanego z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) funduszu zasobowego;
- d) zysków zatrzymanych;
- e) skumulowanych innych całkowitych dochodów;
- f) kapitału rezerwowego;
- g) funduszy ogólnego ryzyka bankowego;
- h) niezrealizowanych zysków i strat z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej (w tym fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego);
- i) odliczeń do pozycji kapitału podstawowego Tier I, zaliczamy do nich:
 - 1) straty za bieżący rok obrotowy,
 - 2) wartości niematerialne i prawne,
 - 3) aktywa tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
 - 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
 - 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora

finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,

- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
- 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250%)

Na kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) odliczenia od pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał Tier II składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Dane liczbowe przedstawione w poniższej tabeli obrazują strukturę funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2020 r.

FUNDUSZE WŁASNE	31.12.2020r. (zł)
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	48 450 560,21
Kapitał Tier 1	47 548 560,21
Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	47 548 560,21
Skumulowane inne całkowite dochody	434 054,18
Kapitał rezerwowy (fundusz rezerwowy i fundusz zasobowy)	45 199 642,41
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	1 822 000,00
(-) Korekty wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-36 483,22
(-) Wartości niematerialne i prawne	- 81 628,16
Kapitał Tier 2 (T2)	902 000,00
Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	902 000,00

V. WYMOGI KAPITAŁOWE – Art. 438 Rozporządzenia

- 1) Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym z uwzględnieniem strategii Banku, polityki zarządzania kapitałem oraz planów kapitałowych. W ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.
- 2) Procedurą regulującą ocenę adekwatności kapitału i sposób wyznaczania wymogów kapitałowych są „Zasady oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym Ziemi Górskich Karpatia”.
- 3) Kapitał wewnętrzny to oszacowana przez Bank kwota (jako miara ryzyka), niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka, występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego.
- 4) Zarząd Banku odpowiada za skuteczność procesu szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego.
- 5) Proces szacowania kapitału wewnętrznego i zarządzania kapitałowego jest poddawany corocznej ocenie przez Radę Nadzorczą w oparciu o opinię Komitetu Audytu.

Minimalne wymogi kapitałowe w Banku, obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:

1. łączna ekspozycja na ryzyko kredytowe, wyliczana metodą standardową (AwR) pomnożona przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR;
2. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, rozumianego jako ryzyko walutowe (Rr) równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe, wyliczanej metodą de minimis,
3. wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym (o ile Bank nie pomniejsza funduszy własnych z tytułu przekroczenia limitów znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym)(Rza),

4. wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika (Ro).

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE tj.:

1. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności.
2. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w tym:
 - a) Ryzyka przeszacowania
 - b) Ryzyka bazowego
 - c) Ryzyka opcji klienta
3. Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka przekroczenia limitów dużych ekspozycji.
4. W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe - kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z kategorii ekspozycji.

Opis kategorii	8% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem (tys. zł)
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	325
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	726
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0
Ekspozycje wobec instytucji	71
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 080
Ekspozycje detaliczne	5 294
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4 706
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	791
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	33
Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	60
Ekspozycje kapitałowe	434
Inne ekspozycje	1 418
RAZEM	14 937

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy (tys. zł)
Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b	nie dotyczy
Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. - ryzyko walutowe	0
RAZEM	0

Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy (tys. zł)
Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	1 151
RAZEM	1 151

VI. EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE KONTRAHENTA – Art. 439 Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie posiada portfela handlowego.

VII. BUFORY KAPITAŁOWE – Art. 440 Rozporządzenia

Bank w 2020 roku nie utrzymywał bufora antycyklicznego, ponieważ wskaźnik tego bufora dla ekspozycji polskich zgodnie z art. 83 Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym wynosił 0%. Na dzień 31.12.2020r. Bank nie posiadał ekspozycji poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

VIII. WSKAŹNIK GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO – Art. 441

Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie jest Bankiem istotnym systemowo.

IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO – Art. 442 Rozporządzenia

1. Jeżeli w terminie spłaty określonym w umowie kredytu kredytobiorca nie dokona płatności całości lub części kredytu albo odsetek Bank uznaje zaległości jako ekspozycję przeterminowaną.
2. Należności z rozpoznaną utratą jakości to ekspozycja kredytowa zakwalifikowana do grupy zagrożonych. Bank kwalifikuje należności do kategorii zagrożone (są to należności w kategorii ryzyka: „poniżej standardu”, „wątpliwe”, „stracone”) zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. 2015.2066 z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
3. Rezerwy na należności zagrożone o różnej klasie ryzyka oraz na kredyty detaliczne i kredyty pod obserwacją tworzone są w Banku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. (Dz.U. 2015.2066 z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
4. Bank tworzy rezerwy celowe w odniesieniu do ekspozycji kredytowych, zaliczając je odpowiednio do:
 - a) Kategorii „normalnych”, w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych,
 - b) Kategorii „pod obserwacją”,
 - c) Ekspozycji „zagrożonych”, w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwych”. „straconych”.

Bank tworzy odpisy aktualizujące należności związane z ekspozycjami kredytowymi w wysokości nie niższej niż wskaźnik rezerw dla danej ekspozycji.

Rezerwy celowe tworzy się na należności lub zobowiązania bilansowe oraz pozabilansowe, z wyłączeniem odsetek, w tym skapitalizowanych.

Odpisy aktualizacyjne tworzy się na odsetki, w tym na odsetki skapitalizowane.

5. Rezerwy celowe rozwiązuje się po wygaśnięciu przyczyn ich utworzenia. Ekspozycje

kredytowe stanowiące należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne odpisuje się w ciężar utworzonych na nie rezerw celowych.

6. Ekspozycje kredytowe po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnia kwota ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji występujące w Banku.

Kategorie ekspozycji	31.12.2020 (tys.zł.)*	średnia wartość w 2020 r. (z 4 kwartałów)* (tys.zł)
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	225 124	99 716
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	45 382	17 286
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	0	1
Ekspozycje wobec instytucji	115 178	98 908
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17 539	7 103
Ekspozycje detaliczne	91 619	53 225
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	77 215	49 280
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 177	2 112
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	274	68
Ekspozycje związane z przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania	1 502	375
Ekspozycje kapitałowe	5 426	2 291
Inne pozycje	27 204	17 727
RAZEM	613 639	348 092

*) wartość ekspozycji wg stanu na 31-12-2020r. wynika z połączenia banków, o którym mowa w Rozdziale I pkt. 8.

7. Bank nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji, z racji braku ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza obszarem działania określonym w Statucie Banku.
8. Rozkład ekspozycji w zależności od typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji przedstawiają poniższe tabele.

Należności od podmiotów niefinansowych (wartość nominalna)		
Lp.	Typ kontrahenta	Stan na dzień 31.12.2020 r. (tys. zł)
1.	przedsiębiorstwa spółki państwowe	0
	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
2.	przedsiębiorstwa prywatne oraz spółdzielnie	51 101
	Należności normalne	45 088
	Należności pod obserwacją	2 177
	Należności zagrożone	3 835
3.	przedsiębiorcy indywidualni	56 042
	Należności normalne	48 339
	Należności pod obserwacją	1 102
	Należności zagrożone	6 601
4.	rolnicy indywidualni	2 201
	Należności normalne	602
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	1 600
5.	osoby prywatne	77 875

	Należności normalne	75 405
	Należności pod obserwacją	1 807
	Należności zagrożone	663
	instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	68
6.	Należności normalne	-
	Należności pod obserwacją	-
	Należności zagrożone	-
RAZEM		187 287

Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych (wartość nominalna)	Stan na dzień 31.12.2020 r. (tys. zł)
Należności normalne	27 050
Należności pod obserwacją	-
Należności zagrożone	-
RAZEM	27 050

Struktura branżowa (wartość nominalna)	Stan na dzień 31.12.2020 r. (tys. zł)
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	9 307
w tym: zagrożone	1 886
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	14 637
w tym: zagrożone	2 289
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	11 930
w tym: zagrożone	0
BUDOWNICTWO	7 790
w tym: zagrożone	1 170
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	7 259
w tym: zagrożone	1 759
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	4 054
w tym: zagrożone	1 600
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	1 121
w tym: zagrożone	0
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	289
w tym: zagrożone	0
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	187
w tym: zagrożone	66
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE	27 050
w tym: zagrożone	0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	40 458
w tym: zagrożone	2 445
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	686
w tym: zagrożone	0
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	4 552
w tym: zagrożone	268
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	731
w tym: zagrożone	0
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	1 251

w tym: zagrożone	0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	2 191
w tym: zagrożone	59
EDUKACJA	824
w tym: zagrożone	0
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	1 505
W tym: zagrożone	0
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	641
w tym: zagrożone	501
OSOBY FIZYCZNE	77 878
w tym: zagrożone	667
RAZEM	214 346
w tym: zagrożone	12 709

9. Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności kredytów Banku z podziałem na kategorie ekspozycji wg stanu na 31.12.2020 r. (tys. zł) – wartość nominalna

	DO 1 M-CA	1-3 M-CY	3-6 M-CY	6-12 M-CY	1-3 LAT	3-5 LAT	POW. 5 LAT
NORMALNE	1 043	6 376	7 825	16 040	41 914	32 839	90 514
POD OBSERWACJĄ	102	425	210	986	1 406	691	1 265
PONIŻEJ STANDARDU	174	67	98	223	1 330	475	974
WĄTPLIWE	0	14	14	28	107	79	15
STRACONE	8 373	4	4	7	519	20	176

10. Ekspozycje o utraconej wartości oraz ekspozycje przeterminowane w podziale na typy kontrahenta zaprezentowano w pkt. 5

11. Bank nie prezentuje informacji z podziałem na ważne obszary geograficzne, z racji braku ekspozycji wobec kontrahentów zlokalizowanych poza Polską.

12. Zmiana stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2020 r. do dnia 31.12.2020 r. (tys. zł)

TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan rezerw na koniec roku obrotowego	Wymagany poziom rezerw celowych
1. Rezerwy celowe od należności od sektora niefinansowego, w tym:	1 280	6 247	0	1 988	5 539	5 539
w sytuacji normalnej i pod obserwacją	63	230	0	293	0	0
poniżej standardu	75	51	0	34	92	92
wątpliwe	0	136	0	9	127	127
stracone	1142	5830	0	1652	5320	5320
2. Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	0	0	0	0	0	0
RAZEM:	1 280	6 247	0	1 988	5 539	5 539

13. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym

wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Raport nr 1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych									
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonania zobowiązania	w tym ekspozycje z utratą wartości				
1	Kredyty i zaliczki		243 826		243 826		243 826		
2	banki centralne								
3	instytucje rządowe								
4	instytucje kredytowe								
5	inne instytucje finansowe								
6	przedsiębiorstwa niefinansowe								
7	gospodarstwa domowe		243 826		243 826		243 826		
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie		243 826		243 826		243 826		

Raport nr 2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania												
	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna				Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna							
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowania dni ≤ 30 dni	Przeterminowane >30 dni ≤90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤90 dni	Przeterminowane >90 dni ≤180 dni	Przeterminowane >180 dni ≤1 rok	Przeterminowane >1 rok ≤5 lat	Przeterminowane >powyżej 5 lat	Przeterminowane >5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane >5 lat >7 lat	w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań
1 Kredyty i zaliczki	316 642 940	314 166 351	2 476 589	15 533 011	4 062 349	4 165 684	358 076	3 516 261	3 430 641			2 992
2 Banki centralne												
3 Instytucje rządowe	27 052 192	27 052 192										
4 Instytucje kredytowe	115 228 883	115 228 883										
5 Inne instytucje finansowe	1 770 341	1 770 341										
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	50 821 472	49 568 563	1 252 909	4 745 577	2 165 417	606 502	209 472	1 581 992	182 194			
7 w tym MSP	50 821 472	49 568 563	1 252 909	4 745 577	2 165 417	606 502	209 472	1 581 992	182 194			
8 Gospodarstwa domowe	121 770 052	120 546 372	1 223 680	10 787 434	1 896 932	3 559 182	148 604	1 934 269	3 248 447			2 992
9 Dłużne papiery wartościowe	238 954 581	238 954 581										
10 Banki centralne	152 997 724	152 997 724										
11 Instytucje rządowe	74 874 347	74 874 347										
12 Instytucje kredytowe	7 507 206	7 507 206										
13 Inne instytucje finansowe	3 075 304	3 075 304										
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe	500 000	500 000										
15 Ekspozycje pozabilansowe												
16 Banki centralne												
17 Instytucje rządowe												
18 Instytucje kredytowe												
19 Inne instytucje finansowe												
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21 Gospodarstwa domowe												
22 Łącznie	555 597 521	553 120 932	2 476 589	15 533 011	4 062 349	4 165 684	358 076	3 516 261	3 430 641			2 992

Raport nr 3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy																
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata			Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana			Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3		w tym etap 1	w tym etap 2		w tym etap 2	w tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	316 642 940			15 533 011						8 336 020					7 142 702
2	Banki centralne															
3	Instytucje rządowe	27 052 192														
4	Instytucje kredytowe	115 228 883														
5	Inne instytucje finansowe	1 770 341														
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	50 821 472			4 745 577						3 180 519					1 554 237
7	w tym MSP	50 821 472			4 745 577						3 180 519					1 554 237
8	Gospodarstwa domowe	121 770 052			10 787 434						5 155 501					5 588 465
9	Dłużne papiery wartościowe	238 954 581														
10	Banki centralne	152 997 724														
11	Instytucje rządowe	74 874 347														
12	Instytucje kredytowe	7 507 206														
13	Inne instytucje finansowe	3 075 304														
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	500 000														
15	Ekspozycje pozabilansowe	32 348 852			12 842						495					20 736
16	Banki centralne															
17	Instytucje rządowe															
18	Instytucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
21	Gospodarstwa domowe															
22	Łącznie	587 946 373			15 545 853						8 336 515					7 163 438

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne			
		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe		
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3	Nieruchomości mieszkalne		
4	Nieruchomości komercyjne		
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)		
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7	Pozostałe		
8	Łącznie		

X. AKTYWA WOLNE OD OBCIĄŻEŃ – Art. 443 Rozporządzenia

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania). Na dzień 31.12.2020r roku wszystkie aktywa Banku były wolne od obciążeń.

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych (tys. zł)	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych (tys. zł)
Aktywa razem			597 460	
Kredyty na żądanie			62 014	
Instrumenty udziałowe			5 594	
Dłużne papiery wartościowe			238 955	
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie			261 826	
Inne aktywa			29 071	

XI. KORZYSTANIE Z ECAI – Art. 444 Rozporządzenia

Bank Spółdzielczy Ziemi Górskich Karpatia nie korzysta z ECAI.

XII. EKSPozyCJA NA RYZYKO RYNKOWE – Art. 445 Rozporządzenia

W działalności Banku w ramach ryzyka rynkowego Bank nie wyznaczał wymogów kapitałowych.

Na dzień 31 grudnia 2020r. ryzyko rynkowe stanowi w Banku jedynie ryzyko walutowe, dla którego wymogi kapitałowe wyliczane są zgodnie z art. 351 Rozporządzenia CRR:

- 1) wymóg kapitałowy zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b: nie dotyczy Banku,
- 2) wymóg kapitałowy zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. c – ryzyko walutowe: 0,00 zł.

Na dzień 31-12-2020r. całkowita pozycja walutowa wyniosła 0,00% i nie wymagała tworzenia wymogu kapitałowego.

XIII. EKSPozyCJA NA RYZYKO OPERACYJNE – Art. 446 Rozporządzenia

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego. Utworzony wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 2020 r. wyniósł **1 151 tys. zł**.
2. Bank do analiz przyjmuje zdarzenia, których wartość progowa strat przekracza 1000 zł. W 2020r. Bank nie zanotował zdarzeń spełniających ww warunek.

Rodzaj zdarzenia	wielkość straty (tys. zł)
Oszustwo wewnętrzne	0
Oszustwo zewnętrzne	0
Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	0
Klienci, produkty i praktyka biznesowa	0
Uszkodzenia aktywów	0
Zakłócenia działalności i błędy systemów	0
Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	0
RAZEM	0

Bank podejmuje działania przeciwdziałające ryzyku odpowiednio do wyników oceny tego ryzyka. Działania zabezpieczające obejmują:

- 1) Wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku.
- 2) Zapobieganie powstawaniu zagrożeń o charakterze katastroficznym lub zagrażającym utratą ciągłości działania Banku.
- 3) Zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka.
- 4) Działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów.
- 5) Osłabianie i niwelowanie skutków zaszłych zdarzeń poprzez przygotowanie odpowiednich procedur i sposobów reagowania pracowników Banku na wypadek zajścia zdarzenia ryzyka operacyjnego, a także poprzez dokonanie przeniesienia ryzyka na inne podmioty w przypadku opłacalności i dostępności takiej metody dla danego rodzaju ryzyka.
- 6) Stosowanie ubezpieczeń.
- 7) Tworzenie planów awaryjnych zachowania ciągłości działania.
- 8) Okresowa weryfikacja procedur obowiązujących w Banku.

XIV. PAPIERY KAPITAŁOWE NIEUWZGLĘDNIONE W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 447 Rozporządzenia

Tabela. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia na dzień 31grudnia 2020r.(w zł.)

PAPIERY NIE NOTOWANE NA GIEŁDZIE	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na przyjętą strategię (zł)
Akcje Banku BPS	----	3 731 449
Akcje Centrum Finansowego S.A.	----	19 955
Obligacje podporządkowane Banku BPS	----	1 607 454
Udział członkowski w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	----	6 000
Akcje, Udziały w podmiotach niefinansowych	----	52 150

W 2020 roku Bank dokonywał sprzedaży instrumentów finansowych, w związku z powyższym wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży lub likwidacji, ujęte w funduszach własnych.

W roku 2020 Bank zrealizował:

- a) zyski ze sprzedaży jednostek uczestnictwa w wysokości 50.650,35 zł
- b) straty ze sprzedaży jednostek uczestnictwa w wysokości 0,00 zł
- c) straty ze sprzedaży certyfikatów inwestycyjnych w wysokości 13.092,72 zł
- d) niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych (wycena) w wysokości 481.937,13 zł (zaliczone do funduszy podstawowych TIER 1 w 100% tj. w kwocie 481.937,13 zł)
- e) niezrealizowane straty na instrumentach finansowych w wysokości 138.383,84 zł (odejmowane od funduszy podstawowych TIER 1 w 100 % tj. w kwocie 138.383,84 zł)

XV. EKSPOZYCJA NA RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ PRZYPISANE POZYCJOM NIEUWZGLĘDNIONYM W PORTFELU HANDLOWYM – Art. 448 Rozporządzenia

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku ma charakter:
 - 1) skonsolidowany – oznacza to, że obejmuje ono łącznie wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku,
 - 2) całościowy – uwzględniane są przy analizie wszystkie istotne dla Banku rodzaje ryzyka stopy procentowej w powiązaniu z innymi rodzajami ryzyk bankowych.
2. Pomiar ryzyka stopy procentowej obejmuje wszystkie oprocentowane pozycje bilansowe i pozabilansowe zarządzane przez jednostki i komórki organizacyjne Banku.
3. W ramach ryzyka stopy procentowej Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:
 - a) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
 - b) ryzyko bazowe,
 - c) ryzyko opcji klienta,
 - d) ryzyko krzywej dochodowości.
4. Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:
 - 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),

- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
 - 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej,
 - 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.
5. W związku z niewystępowaniem aktywów o nieokreślonym terminie zapadalności, Bank nie określa zasad ograniczania tego ryzyka po stronie aktywnej bilansu.
6. W pasywach do pozycji o nieokreślonym terminie wymagalności zalicza się:
- 1) środki na rachunkach bieżących podmiotów gospodarczych,
 - 2) środki na rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych osób fizycznych,
 - 3) środki na rachunkach bieżących jednostek samorządu terytorialnego.
7. Bank ogranicza ryzyko związane z możliwością nadmiernego odpływu środków o nieokreślonym terminie wymagalności, poprzez świadczenie kompleksowych usług związanych z obsługą rachunków bieżących.
8. Analiza ryzyka stopy procentowej na dzień 31.12.2020 r. wykazała, że:
- łączne niedopasowanie pomiędzy aktywami i pasywami oprocentowanymi wynosi 19 710 tys. zł (wskaźnik luki 0,04), co oznacza, że występuje ogółem luka dodatnia, przeszacowaniu w okresie 12 miesięcy może ulec 97,6% aktywów oraz 100,0% pasywów.
- Uwzględniając ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych, potencjalne zmiany dochodu odsetkowego na skutek zmian stóp procentowych są następujące (przy uwzględnieniu opóźnienia w czasie decyzji Zarządu dot. zmiany oprocentowania aktywów i pasywów o 15 dni):
- przy wzroście stóp procentowych o 1 p.p. zmiana wyniku wyniesie -206,9 tys. zł - jest to efekt ujemnej luki ważonej okresami przeszacowania w okresie 12 miesięcy, natomiast przy spadku stóp o tę samą wielkość zmiana wyniku wyniesie 206,9 tys. zł;
 - Uwzględniając jednocześnie ryzyko przeszacowania oraz ryzyko bazowe, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów w Banku, przy założonej zmianie stóp procentowych NBP o 1 p.p., zmiana wyniku odsetkowego wyniesie -4 199,40 tys. zł, stanowiąc 8,7% funduszy własnych; biorąc pod uwagę wyliczenie zmiany wyniku odsetkowego przy ryzyku niedopasowania terminów przeszacowania na poziomie 209,9 tys. zł (przy założonym jednoczesnym spadku wszystkich stóp procentowych w Banku o 1 p.p.), samo ryzyko bazowe, rozumiane jako nierównomierna zmiana oprocentowania aktywów i pasywów Banku, daje spadek wyniku odsetkowego w wysokości łącznej -4406,30 tys. zł (jako rozpiętość od 206,9 tys. zł do -4199,4 tys. zł);
- Zmiana wartości ekonomicznej kapitału na skutek zmian stóp procentowych o 200 p.b. stanowi oszacowaną stratę związaną z opóźnieniem przeszacowania aktywów i pasywów w stosunku do daty analizy.
- Na podstawie przeprowadzonego testu warunków skrajnych – zmiana o 200 p.b. – zmiana wartości ekonomicznej wynosi 1863,6 tys. zł, co stanowi 3,85% funduszy własnych.
- Na podstawie przeprowadzonego testu scenariuszowego – wartość zmiany maksymalna wynosi 2243,1 tys. zł. co stanowi 4,72% kapitału podstawowego Tier 1.
- Na dzień 31-12-2020r. Bank nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego na ryzyko stopy procentowej.

XVI. EKSPOZYCJA NA POZYCJE SEKURTYZACYJNE – Art. 449 Rozporządzenia

Nie dotyczy - Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVII. POLITYKA W ZAKRESIE WYNAGRADZANIA – Art. 450 Rozporządzenia

Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorcza nie powoływała takiego komitetu. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym Ziem Górskich Karpatia, zwanej dalej „Polityką” wg stanu na dzień 31-12-2020r. jest:

- 1) określenie stałych i zmiennych składników wynagrodzeń pracowników na stanowiskach istotnych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r.,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii zarządzania Bankiem i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Zapisy niniejszej Polityki obejmują:

- 1) Stałe składniki wynagrodzenia, zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją, rozumiane jako:
 - 1) wynagrodzenie zasadnicze,
 - 2) dodatek za staż pracy,
 - 3) dodatek funkcyjny,
 - 4) dodatek do wynagrodzenia za wykrycie fałszywych znaków pieniężnych oraz fałszywych dokumentów związanych z obrotem pieniężnym,
 - 5) dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
 - 6) dodatek za pracę w porze nocnej,
 - 7) nagrody jubileuszowe,
 - 8) świadczenia przysługujące pracownikowi w okresie czasowej niezdolności do pracy,
 - 9) należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową,
 - 10) świadczenia wynikające z ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych,
 - 11) odprawa emerytalna lub rentowa,
 - 12) odprawa pośmiertna.
 - 2) Zmienne składniki wynagrodzenia zależne od zrównoważonych i dostosowanych do ryzyka wyników, rozumiane jako premia uznaniowa i nagroda pieniężna.
 - 3) Zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagrodzenia.
- Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny. Do

stałych i zmiennych składników wynagrodzenia zalicza się odpowiednio:

Stanowiska	Stałe składniki	Zmienne składniki
Członkowie Rady Nadzorczej	Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu oraz udział w szkoleniach, których koszt ponosi Bank	Brak
Członkowie Komitetu Audytu	Udział w posiedzeniach Komitetu Audytu	Brak
Członkowie Zarządu	Wymienione w punkcie 1) poprzedniego akapitu	Premia uznaniowa, nagroda pieniężna
Pozostali pracownicy	Wymienione w punkcie 1) poprzedniego akapitu	Premia uznaniowa, nagroda pieniężna

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu ustala Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu otrzymują tylko stałe składniki wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd.

Informacje o sumie wypłaconych w 2020 r. wynagrodzeń osobom zajmującym stanowiska kierownicze, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka [tys. zł.]

Stanowiska	Stałe składniki	Zmienne składniki
Członkowie Rady Nadzorczej	21	-
Członkowie Zarządu	707	-

1. Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzenia osobom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
2. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem pkt. 3.
3. Wysokość zmiennych składników wynagrodzenia nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.
4. Bank ma możliwość wstrzymania ograniczenia, odmowy wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagrodzenia w szczególności w sytuacji, w której dana osoba:
 - a) uczestniczyła w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku, lub była odpowiedzialna za takie działania,
 - b) nie spełniła odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

XVIII. DŹWIGNIA FINANSOWA – Art. 451 Rozporządzenia

1. Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Zgodnie z artykułem 499 ust.1 Rozporządzenia, wskaźnik dźwigni jest obliczany, przedstawiany w sprawozdaniu i ujawniany w odniesieniu do kapitału Tier I (w pełni wprowadzona definicja).
3. Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego.
4. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej analizowane jest w ramach monitorowania wskaźnika dźwigni finansowej. Ryzyko to Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego. Bank określił pożądany poziom wskaźnika dźwigni dostosowany do akceptowalnego poziomu ryzyka Banku określonego przez Radę Nadzorczą, ustalając odpowiednie limity. Limit na dzień 31-12-2020r. wynosił min 3,63% . Wartość wskaźnika dźwigni na 31.12.2020 r. wyliczona zgodnie z art. 429 Rozporządzenia wynosiła 7,75%, zatem limit w tym zakresie został zachowany.
5. Bank zgodnie z Zasadami oceny adekwatności kapitałowej raz w roku ocenia stopień wrażliwości na wystąpienia sytuacji skrajnych w zakresie wskaźnika dźwigni, przy założeniu wystąpienia straty finansowej w wysokości 10% funduszy własnych i wpływu na wskaźnik dźwigni finansowej na skutek zmiany poziom funduszy własnych. Przeprowadzone testy nie wykazały wrażliwości Banku w tym zakresie.
6. Poziom wskaźnika dźwigni kształtuje się na bezpiecznym poziomie, ponad dwukrotnie wyższą od uznawanej za bezpieczną wartość min 3,63%, nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2020 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota (tys.zł)
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	633 658
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	0
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	-20 019
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0

EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7	Inne korekty	-118
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	613 521

Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni na dzień 31.12.2020 r. [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	597 378
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-118
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	597 260
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych		
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	36 280
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-20 019
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	16 261
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	47 549
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	613 521
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	7,75
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	-
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	-

Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) na dzień 31.12.2020 r. [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	597 378
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	597 378
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	225 124
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	42 382
EU-7	Instytucje	115 178
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	75 889
EU-9	Ekspozycje detaliczne	88 204
EU-10	Przedsiębiorstwa	9 024
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 171
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	34 406

XIX. STOSOWANIE METODY IRB W ODNIESIENIU DO RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 452 Rozporządzenia CRR

Bank nie stosuje metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

XX. STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO - Art. 453 Rozporządzenia CRR

W Banku stosowane są techniki ograniczania ryzyka kredytowego tj.:

- a. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w BSZG Karpatia”.
- b. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia CRR.
- c. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem CRR.
- d. W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych w BSZG Karpatia” oraz z „Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w BSZG Karpatia”.
- e. Wartość przyjmowanych zabezpieczeń na nieruchomości powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania, uwzględniając rodzaj nieruchomości (mieszkalna, komercyjna), rynek zabezpieczeń (pierwotny, wtórny), rodzaj produktu itp.
- f. Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
- g. Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:
 - a) Skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów.
 - b) Pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych.
 - c) Przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Zgodnie z „Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych” rozróżnia się w szczególności następujące formy zabezpieczenia:

- 1) Weksel In blanco,
- 2) Kaucja pieniężna,
- 3) Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 4) Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym,
- 5) Poręczenie,

- 6) Gwarancja,
- 7) Przelew wierzytelności na zabezpieczenie,
- 8) Cesja,
- 9) Przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 10) Zastaw,
- 11) Hipoteka,
- 12) Poddanie się egzekucji,
- 13) Przystąpienie do długu,
- 14) Przejęcie długu,
- 15) Ubezpieczenie kredytobiorcy.

XXI. STOSOWANIE METODY ZAAWANSOWANEGO POMIARU W ODNIESIENIU DO RYZYKA OPERACYJNEGO

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

XXII. STOSOWANIE WEWNĘTRZNYCH MODELI POMIARU RYZYKA RYNKOWEGO

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

XXIV. UJAWNIECIA W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI – WG. REKOMENDACJI P

1. Rola i zakres odpowiedzialności właściwych komitetów oraz innych jednostek funkcjonalnych i biznesowych

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu,
- 4) Wiceprezes ds. finansowo-księgowych,
- 5) Zespół finansowo-księgowy,
- 6) Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego,
- 7) Zespół ds. sprawozdawczości,
- 8) Zespół kontroli wewnętrznej i zgodności,
- 9) Audyt wewnętrzny sprawowany przez SSOZ BPS
- 10) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne.

Rada Nadzorcza w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Rady Nadzorczej to:

- 1) Zatwierdzanie maksymalnego poziomu ryzyka płynności, jaki może obciążać działalność

Banku (apetyt na ryzyko), a także tolerancję ryzyka płynności określoną przez Zarząd oraz monitorowanie ich przestrzegania.

- 2) Zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd Banku Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- 3) Nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem płynności.
- 4) Monitorowanie realizacji przyjętej strategii i polityki zarządzania ryzykiem płynności, na podstawie sprawozdania Zarządu, które Rada Nadzorcza powinna otrzymywać przynajmniej raz w roku.
- 5) Nadzór nad wykonywaniem przez członków zarządu powierzonych obowiązków.
- 6) Określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o wielkości ryzyka płynności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem płynności w Banku.
- 7) Zapewnienie by członkowie Zarządu i odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.
- 8) Zatwierdzanie zasad przeprowadzania testów warunków skrajnych.
- 9) Analizowanie, nie rzadziej niż raz na pół roku, raportów o poziomie płynności Banku, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności oraz zapewnianie, by zarząd banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów.
- 10) Ocena, co najmniej raz w roku, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd w zakresie swoich kompetencji ponosi odpowiedzialność za ryzyko płynności, jakie ponosi Bank oraz za metody zarządzania tym ryzykiem. Zakres kompetencji i odpowiedzialności Zarządu to:

- 1) Określenie bieżącej i przyszłej gotowości banku do podejmowania ryzyka.
- 2) Opracowanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem.
- 3) Wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, na który składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie w zakresie zarządzania ryzykiem przez pracowników komórki do spraw ryzyk.
- 4) Nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie, o których mowa w punkcie 3.
- 5) Opracowanie i akceptowanie polityk oraz zapewnienie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie ich przestrzegania.
- 6) Nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku.
- 7) Ustanawianie zasad raportowania o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku.

- 8) Zapewnianie, aby odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje związane z zarządzaniem ryzykiem płynności.
- 9) Do obowiązków Zarządu należy również nadzór nad testami warunków skrajnych, w tym:
 - a) zapewnienie, aby testy warunków skrajnych były analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową Banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona,
 - b) omówienie rezultatów przeprowadzonych testów warunków skrajnych,
 - c) zapewnienie, by rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych były wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku, dokonywanie przeglądu założeń, scenariuszy oraz rezultatów testów warunków skrajnych,
 - d) regularne raportowanie wniosków z testów warunków skrajnych Radzie Nadzorczej.
- 10) Przedstawienie właściwym pracownikom Banku przyjętych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem płynności i odpowiedzialność za prawidłowe zrozumienie stosowanych procedur.
- 11) Ocena, co najmniej raz w roku, przyjętej Polityki w zakresie ryzyka płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Zarząd informuje Radę Nadzorczą o wynikach dokonanej oceny.
- 12) Ocena przyjętej polityki zarządzania ryzykiem płynności powinna polegać w szczególności na:
 - a) ustaleniu, czy Polityka obejmuje wszystkie źródła ryzyka płynności,
 - b) sprawdzaniu prawidłowości realizacji Polityki w prowadzonej działalności,
 - c) badaniu rzetelności składanych sprawozdań i informacji.
- 13) Podejmowanie decyzji w sprawie uruchomienia planów awaryjnych.

Bezpośrednią odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ponosi Prezes Zarządu. Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem:

- 1) nadzoruje zarządzanie ryzykiem płynności w skali całego banku, w tym dokonywanie identyfikacji i oceny ryzyka oraz monitorowanie wykorzystania obowiązujących limitów,
- 2) nadzoruje kontrolę i monitoring ryzyka oraz sporządzanie informacji, a także dostarcza kompleksowych i zrozumiałych informacji na temat ryzyka płynności, poprzez składanie informacji na posiedzenia organów Banku, umożliwiającym Radzie Nadzorczej i Zarządowi zrozumienie profilu ryzyka płynności Banku,
- 3) dba o zapewnienie okresowej, niezależnej kontroli Polityki oraz przyjętych regulacji wewnętrznych oraz sposobu ich realizacji.

Wiceprezes ds. finansowo-księgowych pełni bezpośredni nadzór nad wdrożeniem Polityki w zakresie decyzji zarządczych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności, w tym:

- 1) nadzoruje przygotowanie, wprowadzenie i prawidłowe stosowanie procedur wewnętrznych dotyczących podejmowania czynności związanych z bieżącym zarządzaniem płynnością, zgodnie z przyjętymi przez Zarząd procedurami,
- 2) dba o właściwe określenie zakresu zadań, obowiązków i kontroli oraz odpowiedzialności poszczególnych pracowników, w zakresie podejmowania czynności związanych z zarządzaniem płynnością,
- 3) pełni nadzór nad prawidłowością zawierania transakcji związanych z realizacją przyjętych procedur,
- 4) pełni nadzór nad prawidłowością rozliczania transakcji dotyczących zarządzania płynnością,

Zespół finansowo-księgowy realizuje zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze pierwszego poziomu zarządzania, czyli bieżącego zarządzania ryzykiem (pierwszej linii obrony przed ryzykiem). Podstawowe zadania Zespołu finansowo-księgowego:

- 1) określanie potrzeb płynnościowych Banku i źródeł płynności dostępnych w celu zaspokojenia tych potrzeb, specyfiki działalności Banku, asortymentu produktów, struktury bilansu i profili przepływów środków pieniężnych związanych ze zobowiązaniami bilansowymi i pozabilansowymi;
- 2) określanie zapotrzebowania na płynność zarówno w normalnych warunkach rynkowych, jak i w warunkach kryzysowych, które mogą dotyczyć wyłącznie Banku, całego rynku lub kombinacji tych sytuacji;
- 3) planowanie i sterowanie ryzykiem koncentracji płynności, zapewniające dywersyfikację aktywów płynnych, źródeł i okresu finansowania;
- 4) opracowywanie planów awaryjnych płynności, w tym określanie metod uzyskiwania zdolności do kompensacji niedoborów;
- 5) planowanie i utrzymywanie nadwyżki płynności, na którą składają się nieobciążone, wysokiej jakości aktywa płynne, w tym dokonywanie transakcji związanych z zabezpieczaniem płynności;
- 6) bieżące zarządzanie środkami pieniężnymi w kasach Banku;
- 7) prawidłowe i bezpieczne zawieranie transakcji;
- 8) identyfikacja zagrożeń mających wpływ na płynność finansową Banku;
- 9) uczestnictwo w opracowaniu regulacji związanych z ryzykiem płynności;
- 10) realizacja działań awaryjnych.

Wydział ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego oraz Zespół sprawozdawczości realizują zadania w zakresie ryzyka płynności w obszarze drugiego poziomu zarządzania, czyli funkcji kontroli (drugiej linii obrony przed ryzykiem). Podstawowe zadania Wydziału ryzyk finansowych i ryzyka operacyjnego:

- 1) projektowanie założeń do określania spójnej z apetytem na ryzyko Banku tolerancji

ryzyka płynności,

- 2) opracowanie i wdrożenie strategii, polityk, planów i procedur zarządzania płynnością płatniczą w Banku oraz wyliczanie wewnętrznych wymogów kapitałowych,
- 3) badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku, przeprowadzanie analizy ryzyka płynności i proponowanie działań, mających na celu zapewnienie bieżącej płynności Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
- 4) projektowanie założeń, przeprowadzanie oraz sprawozdawanie wyników testów warunków skrajnych, jak również dokonywanie przeglądów testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka płynności,
- 5) monitorowanie pozycji w zakresie ryzyka płynności w zakresie kontroli posiadania odpowiedniej nadwyżki płynności oraz zdolności do kompensacji niedoborów przez Bank (poziomu i wykonania odpowiednich limitów), w tym z uwzględnieniem źródeł ryzyka nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność i wartości progowych związanych z pozycjami pozabilansowymi, a także walut, w których bank prowadzi działalność,
- 6) sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących przekroczenia limitów ostrożnościowych,
- 7) współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
- 8) przeprowadzanie weryfikacji i prezentowanie wniosków Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności.

Zespół ds. sprawozdawczości dokonuje codziennego (w każdym dniu sprawozdawczym, określonym przepisami) wyznaczania nadzorczych miar płynności (wymogów płynności) i ich dokumentowania, w zakresie obowiązującym Bank na podstawie

- 1) przepisów Rozporządzenia Parlamentu i Komisji (UE) nr 575/2013, Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 61/2015,
- 2) przepisów Uchwały KNF nr 386/2008, w zakresie obowiązującym Bank.

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

2. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania

1. Bank dokonuje analiz możliwości pozyskiwania w przyszłości źródeł finansowania, w tym w zakresie środków stabilnych służących finansowaniu aktywów długoterminowych, w tym celu sporządzany jest długoterminowy plan pozyskiwania środków i monitorowane jest jego wykonanie.
2. W terminach sporządzania planów finansowych Banku Bank opracowuje plan

pozyskiwania i utrzymania środków stabilnych. Plan sporządzany jest w terminach i w ramach zawartości sporządzanego w Banku rocznego planu finansowego.

3. Plan pozyskania i utrzymania środków stabilnych obejmuje:

- 1) analizę wykonania prognoz założonych w poprzednim planie w porównaniu z osiągniętymi wynikami tj. analizę wykonania planu ekonomiczno-finansowego na datę 31 grudnia poprzedniego roku,
- 2) ocenę struktury tych depozytów, w aspekcie planowanego rozwoju działalności,
- 3) prognozy oraz założenia dotyczące wielkości, rodzajów, struktury depozytów z uwzględnieniem kategorii zobowiązań pozabilansowych, zawarte w projekcji finansowej,
- 4) strategię marketingową wobec klientów Banku, zawartą w polityce handlowej – planie działań marketingowych.

3. Stopień scentralizowania bądź zdecentralizowania funkcji skarbowych oraz funkcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku.

Funkcje skarbowe w Banku są wykonywane na poziomie Centrali Banku.

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank funkcjonuje w ramach Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

5. Informacje ilościowe

1) Rozmiar i skład nadwyżki płynności banku (w tys. zł)

Lp.	Nazwa nadwyżki	Wartość nadwyżki
1.	Norma długoterminowa ponad minimum	
	Wartość podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności ponad poziom niezbędny do utrzymania nadzorczej miary płynności M1 na wymaganym ustawowo poziomie	232 464
2.	LCR ponad minimum	
	Wartość zabezpieczenia przed utratą płynności ponad poziom niezbędny do utrzymania wskaźnika LCR na wymaganym ustawowo poziomie	196 986

2) Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności Banku

Lp.	Norma płynności	Wartość na dzień 31.12.2020 r.	Limit wynikający z przepisów zewnętrznych
1.	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem M1	0,59	0,20
2.	Wskaźnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi M2	2,04	1
3.	LCR - Wskaźnik pokrycia wypływów netto	2,7190	1

3) Urealniona luka płynności dla pierwszych sześciu przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowana luka płynności **po urealnieniu (w tys. zł)**

Lp.	Wyszczególnienie	A'vista	powyżej 1 dnia do 7 dni	powyżej 7 dni do 1 m-ca	powyżej 1 m-ca do 3 m-cy	powyżej 3 m-cy do 6 m-cy	powyżej 6 m-cy do 12 m-cy
1	Aktywa ogółem wg terminów zapadalności	75 487	270	208 063	6 160	11 041	26 054
2	Pasywa ogółem wg terminów wymagalności	104 115	0	290	9 401	6 469	16 655
3	Luka płynności	-28 628	270	207 774	-3 241	4 572	9 399
4	Luka płynności skumulowana	-28 628	-28 359	179 415	176 174	180 746	190 145
5	Skumulowany wskaźnik luki	0,73	0,73	2,72	2,55	2,50	2,39

4) Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Bank ma możliwość uruchomienia pożyczki z Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS oraz pozyskania lokaty z Banku Zrzeszającego.

Bank jest również uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS, w ramach którego Uczestnicy wzajemnie gwarantują sobie płynność i wypłacalność i mogą korzystać z pomocy w sytuacji zagrożenia płynności. Dodatkowo, podmiot ten realizuje zadania z zakresu monitorowania poziomu płynności Uczestników zarówno na zasadzie zagregowanej jak i indywidualnej oraz zarządza wymianą informacji o ryzyku płynności.

6. Informacje jakościowe

1) Aspekty ryzyka płynności, na które Bank jest narażony

W Banku identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka związanego z zagrożeniem utraty płynności:

- Znaczący spadek wielkości aktywów płynnych,
- Wzrastająca koncentracja pozycji istotnych dla ryzyka płynności (aktywnych i pasywnych),
- Wzrastające wypływy netto (luka płynności) spowodowana nadmiernym niedopasowaniem terminów zapadalności/ wymagalności aktywów i pasywów, a także koniecznością dokonania nagłych wypłat (ryzyko nieoczekiwanego zapotrzebowania na płynność),
- Zmniejszenie się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania,
- Zmiany warunków rynkowych, które mogą wykazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności, np. skutkujące brakiem pozyskania lub możliwości zbycia (upłynnienia) aktywów,

- Inne ryzyka, w tym: ryzyko kredytowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko operacyjne.

2) Dywersyfikacja źródeł finansowania

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez skierowanie swojej oferty do różnych podmiotów sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego, oraz poprzez zróżnicowanie produktów pod względem terminów wymagalności: a'vista, krótkoterminowe i długoterminowe.

3) Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Działania podejmowane w celu sterowania (kontroli) poziomu ryzyka obejmują:

- utrzymywanie odpowiedniej pozycji płynności zgodnej z zapotrzebowaniem na płynność, w tym: utrzymywanie odpowiedniej nadwyżki płynności, a także aktywów umożliwiających utrzymanie nadzorczych miar płynności: wskaźnika pokrycia wpływów netto (LCR), nadzorczych miary płynności krótkoterminowej,
- zarządzanie zabezpieczeniami płynności (dostępem do źródeł finansowania awaryjnego, warunkami ich pozyskiwania),
- śróddzienne zarządzanie płynnością,
- sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- reakcje na zagrożenia dla utrzymania płynności, w tym decyzje o uruchomieniu i realizacja planów oraz procedur awaryjnych,
- kontrola wewnętrzna i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- przegląd zarządczy i modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

4) Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynnościowej i ryzyka płynności

- **ryzyko płynności** - zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat;
- **ryzyko finansowania** – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania;
- **termin płatności** - termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;
- **płynność śróddzienna** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu;

- **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- **płynność średnioterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie od 1 do 12 miesięcy;
- **płynność długoterminowa** - zdolność wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- **dzień sprawozdawczy** - dzień, na który Bank oblicza nadzorcze miary płynności, zgodnie z obowiązującymi przepisami;

5) Wyjaśnienie, w jaki sposób ryzyko płynności rynku jest odzwierciedlone w systemie zarządzania płynnością płatniczą

Bank utrzymuje depozyt obowiązkowy w SOZ BPS SA oraz lokuje nadwyżki środków na rachunkach lokat krótkoterminowych w Banku Zrzeszającym, co wynika z umowy zrzeszenia oraz inwestuje w papiery wartościowe o wysokiej płynności tj. bony skarbowe, obligacje skarbowe, które są zaliczane do podstawowej rezerwy płynności.

6) Wyjaśnienie jak są wykorzystywane testy warunków skrajnych

Testy warunków skrajnych wykorzystywane są podczas wyznaczania poziomu limitów, opracowywania planów awaryjnych oraz w procesie szacowania kapitału wewnętrznego.

7) Wskazanie, w jakim stopniu plan awaryjny płynności uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku.

8) Polityka Banku w zakresie utrzymania rezerw płynności

Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie się płynności która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy, tak aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności. Bank dokonuje identyfikacji i weryfikacji adekwatności rezerwowych źródeł finansowania, których wyniki są sprawozdawane Zarządowi.

9) Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeszenia

Departament Relacji Zrzeszeniowych i Korporacyjnych Banku BPS S.A., ustalił limit zaangażowania finansowego, w tym wydzielonego limitu lokacyjnego i limitu debetowego, obowiązujących w okresie od 20 sierpnia 2020 r. do 19 lutego 2021 r. :

Limit zaangażowania	Limit lokacyjny	Limit debetowy
19 177	9 589	3 835

Bank funkcjonuje w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Stanowi to dodatkowy element zabezpieczenia płynności i daje możliwość pozyskania awaryjnego finansowania potencjalnych niedoborów płynności.

10) Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie płynności

Dziennie sporządzana jest informacja na temat miar płynności. Z częstotliwością miesięczną, kwartalną i roczną sporządzane są analizy, które zgodnie z zasadami sporządzania informacji zarządczej prezentowane są odpowiednio Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

XXV. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU BANKU SPÓŁDZIELCZEGO ZIEM GÓRSKICH KARPATIA

Zarząd Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia niniejszym oświadcza, że ustalenia zawarte w Informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczące adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego Ziem Górskich Karpatia według stanu na dzień 31.12.2020r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

ZARZĄD BANKU